

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878
NO. 244. — ŠTEV. 244.

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 18, 1934. — ČETRTAK, 18. OKTOBRA 1934

TELEFON: CHelsea 3-3878
VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

BEOGRAD SE PRIPRAVLJA ZA KRALJEV POGREB

ZAROTNIKI BAJE NISO DO ZADNJEGA VEDELI, ČEMU SO BILI POSLANI V FRANCIJO

Varnostni jopič bi baje lahko rešil življenje kralja Aleksandra. — Francoski ministrski predsednik bo načeloval ogromni delegaciji. — Skrb za varnost bolgarskega kralja. — Pariške oblasti so izdale tiralico za zarotnike. — Francoska vojaška godba dospela v Beograd.

PARIZ, Francija, 17. oktobra. — Iz precej zanesljivega vira se je dognalo, da sta se dr. Ante Pavelič in August Perc, ki veljata za organizatorja krvoprelitja v Marseillesu, mudila dne 28. septembra v Bernu.

Francoske oziroma švicarske oblasti so jim bile že dobro na sledu, slednjič so ga pa izgubile. Zapor na povelja sta bila izdana proti obema, kakor tudi proti Eugenu Kvaterniku ter lepi čehoslovaški anarhistki. Policija vseh evropskih mest je bila obveščena in naprošena, naj jih prime. Najbrž se mudijo zarotniki v kakšnem švicarskem skrivališču.

V Marseilles je danes preiskovalni sodnik Ducup de St. Paul zasliševal aretiranega Pospišila in Ivana Rajiča.

Pospišil je priznal, da je z atentatorjem Kalemnom in drugimi tremi člani tajne organizacije živel precej časa v "bližini jugoslovanske meje".

Na neki tajni seji je vseh pet dobilo povelje, naj se podajo v Francijo. Do zadnjega niso vedeli, čemu so bili poslani tja. Rečeno jim je bilo le, da je treba završiti "veliko stvar". Šele dan pred prihodom kralja Aleksandra v Francijo, jim je bil predložen podroben načrt.

Pospišil je zaenkrat odklonil zagovornika. Rekel je, da ga bo zagovarjal odvetnik, ki mu ga bo določila njegova organizacija.

Tretji aretiranec, Mijo Kraj, se nahaja močno zastražen na transportu iz Meluna v Marseilles, kamor bo jutri dospeli.

BEOGRAD, Jugoslavija, 17. oktobra. — Vsi hoteli so polni, pa tudi prenočišča po privatnih stanovanjih bo zmanjkalo, kajti v glavno mesto Jugoslavije še vedno prihajajo tisočere ljudske množice.

Zdi se, da je prebivalstvo Jugoslavije pozabilo vse strankarske spore in vsa politična nasprotstva. Vsa Jugoslavija žaluje za pokojnim kraljem.

Optimisti so mnenja, da bo regentski svet odpravil diktaturo in razpisal nove volitve, tako da bo volja naroda zares prišla v poštev.

Za danes popoldne pričakujejo bolgarskega kralja Borisa. Da bi spravila morebitne zarotnike na napačno sled, je dala beograjska vlada razširiti vesti, da bo Borisa zastopal pri pogrebu njegov brat Ciril, ki je že davi dospel v Beograd.

Voditelj tujezemske delegacije pri pogrebu, bo predsednik Francije Albert Lebrun. V Beograd je dospelo dvesto članov francoske vojne mornarice, petindvajset letalcev in godba 115. francoskega infanterijskega polka, čigar pokrovitelj je bil pokojni kralj.

"Associated Press" je izvedela od strokovnjakov, da bi bil kralj Aleksander najbrž še danes živ, če ne bi bil tik pred izkrcanjem v Marseilles ne odložil varnostnega jopiča, ki ga nobena krogla ne more prodreti. Odložil ga je, ker mu nad jopičem ni dobro pristojala admiralska uniforma.

Za zaščito tujih gostov so bile oddane najstrožje odredbe. Na ulici ne sme imeti nihče pri sebi kakšnega zavoja ali fotografskega aparata. Tekom pogreba bodo morala biti vsa okna zaprta. Vsak, ki sprejme v svoje stanovanje gosta, mora zanj jamčiti s svojim življenjem in svojo lastnino.

Tujezemske delegacije so včeraj položile vence na kraljev sarofag.

Četrtnina ameriških delavcev brez dela

OBRAVNAVA PROTI INSULLU

Svoje zadnje delnice je prodajal "majhnim" ljudem. — Svoje prihranke naj bi vložili v njegovo podjetje.

Chicago, Ill., 17. oktobra. — V kampanji za prodajo zadnjih delnic Utility Securities Company se je lastnik družbe Samuel Insull posebno zanašal na ljudi z majhnim zaslužkom. Kakor je razvidno iz listin, ki jih ima v rokah državnih pravdnikov, je Insull v svojih pisnih skušal nagovarjati ljudi, da bi svoje prihranke varno nalagali v njegovo podjetje.

Državni pravdnik je prebral pismo, v katerem tajnik Insullove družbe F. R. Evers zmerja prodajalce delnic, ker niso prodali dovolj delnic.

"Nekje mora biti kak uradni uslužbenec, kaka stenografistinja, kak trgovec ali hišni posestnik, ki ima gotove dohodke in more na mesec prihraniti \$10", se glasi v nekem pismu na prodajalce delnic. "Ti ljudje bi radi povečali svoje prihranke".

"Želel bi, da bi vsak dan saj enemu človeku prodali kako delnico. Uspeh podjetja je odvisen od tega, da majhnega človeka nagovorimo na nakup".

Za "velike" kupce družbi ni bilo mnogo. V nekem drugem Eversovem pismu, ki se nahaja v rokah državnih pravdnikov Leslie E. Salterja, se namreč glasi: "Moja izkušnja z 'velikimi' kupci je ta, da takoj prodajo, kadar se pokaže na trgu kako omahovanje".

HARRY PIERPONT USMRČEN

Columbus, Ohio, 17. oktobra. — Dillingerjev tovariš Harry Pierpont, star 32 let, je v terek ponoči končal svoje življenje na električnem stolu zaradi umora šerifa Jese Sarberja 12. oktobra 1933 v Lima, Ohio.

Na električni stol je šel sam, ter je poljubil križ, katerega mu je ponudil katoliški duhovnik. Vsled neprestanega joka zadnje dni so bile njegove oči rdeče.

Pierpont je bil nenavaden značaj. Moriti je mogel hladnokrvno, toda v ginjenosti je mogel jokati kot otrok.

V septembru 1933 je Dillinger osvobodil iz ječe v Michigan City, Ind., Pierponta, Russella Clarka, Johna Hamiltona in šest drugih kazencev. Mesec pozneje so Hamilton, Makley in Pierpont iz hvalečnosti osvobodili iz ječe v Lima, O. Dillingerja, pri kateri priložnosti je bil ustreljen šerif Sarber.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

HITLER BO DOSMRTNI VODITELJ

Njegova volja in ukaz je ustava. — Tudi državni zbor bo odpravljen. — Smatra se za najvišjega uradnika v državi.

Berlin, Nemčija, 17. oktobra. — Adolf Hitler namerava vladati Nemčiji do svoje smrti. Da se Hitler smatra za najvišjega uradnika v državi za celo svoje življenje, je tajnik kanclerjevega urada dr. Hans Lammers pojasnil v svojem govoru v akademiji državnih uradnikov. Dr. Lammers je rekel, da postava z dne 1. avgusta 1934, po kateri je Hitler po umrlem predsedniku Paulu Hindenburgu prevzel predsedništvo, prekljuje vse tozadevne določbe weimarske ustave.

"Gospodu Hitlerju sta bila urada predsednika in kanclerja podeljena za celo življenje", je rekel Lammers, "in ta dva urada sta sedaj neločljivo zvezana".

Tekom cele kampanje, ki je pripravljala nemški narod na plebiscit, v katerem naj bi odobril Hitlerjev korak, ko je prevzel predsedniško mesto, ni bilo omenjeno, da je Hitlerjev namen ovreči določbo weimarske ustave, da znaša predsednikova doba sedem let.

Iz izvajanj dr. Lammersa je razvidno, da je Hitler pripravil ovreči vsako pisano ustavo in izločiti vsak odpor v kabinetu proti volji voditelja ter celo odpraviti državni zbor. Vendar še ni gotovo, ako bo odpravil državni zbor ali pa ga bo obdržal za kake "višje" namene za proslavo svoje vlade.

"Vsi nemški ministri bodo morali v bodoče priseči Hitlerju zvestobo", je nadaljeval dr. Lammers. "Nemški ministri so odgovorni samo voditelju in ne več državnemu zboru".

UMORI V ZDR. DRŽAVAH

Washington, D. C., 17. okt. Leta 1933 je bilo v Združenih državah 12,123 umorov, toda samo 4000 morilcev je bilo obsojenih. Samomorov je bilo 19,993.

Vseh slučajev nasilne smrti v l. 1933 je bilo 123,201. Največ žrtev so zahtevali avtomobili, namreč 29,323.

ŠPANSKI UPORNIKI SO SE PODALI

Madrid, Španija, 17. oktobra. — Veliko število španskih upornikov se je zaradi hude zime podalo vladnim četam, ki so upornikom z letali metali poziv, da se podajo in da jim bo vlada prizanašala.

Gijon, Španija, 17. okt. — Vojaško sodišče je obsodilo 12 oseb na smrt, ker so se udeležile sedanje komunistične vstaje.

ODVAJALCI SO VRNILI ALICE STOLL

Odvajalčeva žena jo je pripeljala v hišo pastora. — Ko se je odpeljala, so detektivni ustavili avtomobil.

Louisville, Ky., 17. oktobra. Mrs. Alice Stoll se je v terek zvečer srečno vrnila na svoj dom.

Njen odvajalec Thomas H. Robinson, ki jo je odvedel v sredo prejšnjega tedna, je včasih z njo zelo surovo ravnal, toda se je pri vsem tem zdrava vrnila.

Odvajalčeva žena je pripeljala Mrs. Stoll v terek ob treh popoldne v hišo pastora E. Arnold Clegg v Indianapolis. Ind. Pastor je hotel Mrs. Stoll izpraševati, toda ni odgovarjala, ker je dala odvajalcu besedo, da ne bo govorila. Mrs. Stoll je ostala pri pastoru eno uro in z njo je bila tudi Mrs. Robinson. Ob štirih so se hoteli odpeljati z avtomobilom v Louisville, Ky., pastor, njegova žena, Mrs. Stoll in Mrs. Robinson.

Pri Scottsburgu pa so ustavili njihov avtomobil zvezni detektivni v dveh avtomobilih pod vodstvom zveznega detektiva Purvisa, ki je izsledil tudi Johna Dillingerja. Purvis je prisedel v Cleggov avtomobil in se peljal do Sellersburga, kjer je Purvis vzel Mrs. Stoll in Mrs. Robinson v svoj avtomobil in ju odpeljal v Louisville.

Mrs. Robinson je prejela odkupnino v znesku \$50,000 v ponedeljek popoldne in v dogovoru s svojim možem je prevzela nalogo, da odpelje Mrs. Stoll k njenemu možu v Louisville.

Mrs. Robinson je bila pridržana v zaporu, njenega moža pa do sedaj še niso mogli najti.

RADIČEVA VDOVA

Zagreb, Jugoslavija, 17. okt. Ker vdova umorjenega hrватkega voditelja Štefana Radičeva na policijsko zahtevo v svoji trgovini na hotela v počast kralja Aleksandra razobesiti črne zastave, je zagrebška mladina vzela zadevo v svoje roke.

Od umora svojega moža je Radičeva vdova v izložbenem oknu svoje trgovine vedno imela majhno s črnim trakom obrobjeno sliko svojega moža. Ko je policija zahtevala, da to sliko odstrani in jo nadomesti s sliko kralja Aleksandra, je postavila v okno veliko sliko svojega moža.

Nato so dijaki razbili okno, vzeli Radičevo sliko in mesto nje postavili sliko kralja Aleksandra. Nato pa so metali še kamenje v njeno stanovanje.

VLADA ZAHTEVA, DA JE TREBA CENO PRIDELKOV ZVIŠATI

WASHINGTON, D. C., 17. oktobra. — Odbor za brezposelnost, čigar naloga je bila izdelati načrt za gospodarsko pomoč delavskih mas in ga do 1. decembra predložiti predsedniku Rooseveltu, je prišel do zaključka, da je 25 odstotkov vseh delavcev v Združenih državah brez dela.

JAPONCI SE BOJE ANGLIJE

Utrjeno mesto bo predmet razprave na mornariški konferenci. — Japonska v skrbeh zaradi novega Gibraltarja.

Singapore, 17. oktobra. — Singapore in angleška mornariška postojanka v Seletaru bosta velike važnosti na mornariškem razgovoru, ki se prične v Londonu prihodnji teden.

Za to mornariško postojanko je bivši japonski zunanji minister baron Reijiro Wakatsuki ob koncu londonske mornariške konference leta 1930 rekel: "Nikakor ne maram videti, da se Anglija oborožuje proti Japonski".

Ako bi danes videl ta otok, bi se izrazil še mnogo ostreje, kajti v zadnjih mesecih je bil otok zelo utrjen in se more označiti kot priprava za vojno.

Angleški Gibraltar v orijentu je sedaj sicer še ranljiv, ker je utrjevanje šele v tiru, toda kadar bodo te utrdbe gotove, bo Singapore po zahtevi angleške admiraliete in vojaške poveljstva ravno tako nepremagljiva skala kot Gibraltar na skrajnem južnem koncu Španske.

Ker leži Singapore sredi med Kitajsko in Indijo, je na zelo važni strateški točki na veliki trgovski poti na Daljni Iztok. Proti juovzhodu pa leži Avstralija. Močvirnata pokrajina okoli Saletara je bila izpremenjena v moderno pristanišče.

Angleške vojaške oblasti bodo izdale dodatnih \$7,500,000 za utrdbe, zračna sila pa naglo gradi veliko vojaško letališče. Otok se izpreminja v novi Helgoland, ki bo čuval ozko morskorožino Johore, ki tvori vhod v mornariško postojanko.

Kjerkoli gradijo vojaška poslopja in utrdbe, so postavljene napisne: "Dostop javnosti ni dovoljen". Toda z ladij, ki plujejo v bližini je mogoče videti podzemne stavbe za velike topove. Japonska z veliko nervoznostjo gleda na ta utrjevanja, toda Anglež mirno nadaljuje svoje delo.

Advertise in in "GLAS NARODA"

Brezposelnost, ki je vedno obstojala in celo v časih prosperitete, se je razvila v največjo sovražnico Amerike. Ne smemo pozabiti, da je bila brezposelnost celo v razmeroma dobrih časih. Brezposelnost je postala stalni problem, katerega je treba pobijati.

V marcu leta 1933 je na podlagi poročila American Federation of Labor bilo v Združenih državah 13,689,000 brezposelnih in to število je tedaj doseglo svoj višek.

Odbor, kateremu pripadajo delavska tajnica Miss Frances Perkins, zvezni zakladničar Henry Morgenthau in poljedelski tajnik Wallace, do 1. decembra ne bo predložil v Beli hiši nikakega poročila.

Washington, D. C., 17. okt. Poročilo gospodarskega urada glede tržnih cen v oktobru napoveduje višje cene za poljske pridelke in večjo živahnost v industriji v jesenskih mesecih.

Medtem ko je ostala cena nepoljedelskim izdelkom skoro ista, je bila cena poljskih pridelkov lansko leto zvišana samo za dva odstotka nad ceno leta 1914.

Navzlic temu pa trdi poročilo, da so poljski pridelki še vedno najcenejši, medtem ko so gradbeni material, pohištvo, kurjava in razsvetljava dosegli najvišjo ceno.

Narastajoča živahnost v drugi polovici septembra dokazuje, da se je trgovina, kot običajno vsako jesen, tudi letos že oživila.

"Nazadovanje v trgovini v preteklih mesecih je spremljalo tudi nazadovanje v brezposelnosti, četudi so bile plače industrijskih delavcev nekoliko višje, kot v istem času lanskega leta", pravi poročilo.

"Ta okolnost, kakor tudi večji dohodki farmerjev in vladna pomoč je oživila malo trgovino".

NE VE ZA BRATOVO SMRT

Niš, Jugoslavija, 17. oktobra. — Izmed 16,000,000 Jugoslovancev je samo ena oseba, ki ne ve za umor kralja Aleksandra. To je Aleksandrov brat princ Džordže, ki je že devet let zaprt v utrjeni hiši blizu Niša.

Ker je princ Džordže slaboviden, ga o tragediji nista hotela obvestiti niti kraljica vdova Marija, niti regent princ Pavel, ker sporočila ne bi niti razumel.

Princ Džordže se je moral odpovedati prestolonasledstvu zaradi mnogih ekscentričnih dejanj.

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)
Frank Baker, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Iz Slovenije.

Še dva kovača denarja.

Zaradi hudih časov sta se 34-letni delavec Vidic Anton v Podbukovju in 40-letni posestnik Anton Novak v Lazah pri Stični domenila, da bosta začela kovati denar. Pa je naneslo, da so oboje 15. julija pri Antonu Vidicu v neki drugi zadevi poizvedovali in izvršili tudi hišno preiskavo. Našli so v njegovem stanovanju 3 komade inozemskih kovancev in okrog 2 kg cementa. Pri osebnih preiskavi so našli v žepu pravi 10-dinarski kovanec in zraven še dobro ponarejen desetak. Poleg tega še nekaj zlitine. Po dolgem izpraševanju je Vidic priznal, da je pričel delati kovanec po 10 in 20 Din, ker živi v veliki bedi. Pri zasliševanju je mož izdal tudi svojega pomagača Novaka, češ, da se vsa priprava za izdelovanje nahaja pri njem. O rozniki, ki so takoj odšli na Novakov dom in tja dovedli obenem tudi Vidica, so takoj opazili, da je prišel Novak dati Vidicu z očmi mišljaje, hoteč mu s tem povedati, naj ničesar ne prizna. Ko pa so Novaku povedali, da so našli v njegovem hlevu v seno zakopano pripravo za izdelovanje 10-dinarskih kovancev, se je tudi Novak gladko vdal. Res so našli pripravo za izdelovanje 20-dinarskih kovancev, v njegovem žepu pa tri falzifikate po 20 Din in 6 falzifikatov po 10 Din. Oba ponarejevalca sta zanikala, da bi bila ponarejeni denar že spravila v promet. Pretekli dni sta bila pred novomeškim malim senatom obsojena: Vidic na 15 mesecev ječe in 600 Din kazni, Novak pa na 1 leto ječe.

proslave so se vračali po 7 zvečer z avtomobilom, ki je last celjskega prostovoljnega gasilnega društva. Na proslavi je imel slavnostni govor J. Vengust. Ko so vozili od Levca proti Celju, se je zgodila katastrofa, ki je zahtevala življenje Vengusta. Pred njimi je vozil neznan motociklist s prikolico, katerega so hoteli prehiteti, a ga niso mogli, ker se neznani motociklist ni umaknil, ter je bilo videti, da nalašč nagaja. Celjski avtomobil, ki ga je sofariral Karbentz, je vozil pravilno po desni strani ceste, a mu je motociklist ves čas zapiral pot. Ko bi bil moral avtomobil zaradi kolebanja motociklista skoraj zadeti v motorno kolo, je Karbentz z vsilo silo zavril avto, kar je bilo pa usodepolno. V trtnoku je na vsi moč zarpotalo, avto se je obrnil počez, med tem sunkom se je odtrgal zadnje desno kolo, vsi potniki so pa v loku zleteli iz odprtega avtomobila na cesto. Prva sta bila na mestu nesreče posestnikova sinova Lednik Stanko in Marovt iz Arje vasi, ki sta se vozila s kolesi proti Celju. Lednik in Marovt sta pomagala Karbentzu ustaviti motor. Pogled je bil grozovit: avto je stal razbit na ceesti, po tleh so ležali ranjeni Celjani, ki se niso niti zavedli, kaj se je z njimi zgodilo. Počasi so trije vstali sami, medtem ko so drugi obležali na tleh, med temi Vengust, ki je priletel s tako silo na tla, da je bil na mestu mrtev. Lednik se je takoj odpeljal s kolesom v Celje na rešilo postajo, ki je v največji naglici odšla na kraj nesreče z rešilnim avtomobilom ter Korberja Antona, 32. letnega kleparja, ki ima zlom lobanjske baze, Schlosserja Bogomolja, 53-letnega slikarskega mojstra, ki je dobil poškodbe na glavi, ima zlomljeno desno roko ter poškodbe na obeh nogah, Karbentza Franca, 36-letnega sina trgovca, ki ima poškodbe na glavi, obeh nogah in desni nogi, in Gradišerja Ivana, vrtnarja, in dimnikarskega delovodjo Mastnaka Josipa, ki sta dobila lažje poškodbe, prepeljala takoj v celjsko bolnišnico, kjer so jim nudili takojšnjo pomoč. Vengust je bil mrtev, pri padcu se mu je zdrobila lobanjska baza. Njegov sin Mirko, ki je dobil le lažje poškodbe, je ostal še na kraju nesreče. Gradišerja in Mastnaka so takoj odpustili iz bolnišnice v domačo oskrbo, medtem ko so drugi, katerih poškodbe so težje značaja, ostali v bolnišnici.

Smrten padec z drevesa.

3. oktobra je padel 57-letni dinar Albin Pečnik v Smartnem ob Paki tako nesrečno z neke jablane, da si je zlomil hrbtenico. Ponesrečenca so takoj prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa je podlegel težki poškodbi.

Karambol celjskega gasilskega avtomobila v Levcu.

30. septembra okrog 8 zvečer se je z bliskovito naglico razširila po mestu vest, da se je skupina celjskih gasilcev, ki se je vračala od blagoslovitve novega Gasilnega doma v Pernovem, v bližini Levca hujše ponesrečila. To proslave se je udeležila večja skupina celjskih gasilcev, med njimi tudi Jernej Vengust, višji poštni kontrolor in odlični delavec v raznih gasilnih edinicah. S

POSLEDICE VIHARJA

Slika nam predstavlja del japonskega mesta Osaki, ki ga je strahovito opustošil zadnji vihar. Samo v Osaki je bilo u-smrčenih nad 1000 oseb.

ROMAN "PROKLETSTVO LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali z največjim zanimanjem.

\$1.50 (2 KNJIGI) V zaloga ima KNJIGARNA GLAS NARODA 216 West 18th Street New York, N. Y.

Uboj v Piršebregu pri Globokem.

V vasi Piršebregu, ki spada pod občino Globoko, je prišlo 1. oktobra po polnoči do groznega dogodka. Ob priliki kožuhanja ali ličkanja koruze pri posestniku Cizlju Francu v Piršebregu se je oglasilo pet fantov: Bosina Jože in Preskar Jože iz Globokega, Golob Franc iz Bukoška, Žagmajster Karol, hlapec, in Grmovšek Edvard, tudi iz Globokega. Prišli so že vinjeni in po njihovem zadržanju sodče očitno s slabim namenom. Gospodar jim je dal še nekoliko piti, potem pa so hitro našli vzrok za prerekanje in seveda tudi za pretep.

Sklepa se, da je bil duševni vodja tolpe Žagmajster. Ta je namreč pred leti izmaknil gospodarjevemu bratu Cizlju Iv. 200 Din. Po Cizljevi prijavi se je denar res tudi našel pri Žagmajstru. S kolei, ki so jih bili navallili na Ivana Cizlja in ga tako grozno stolkli, da je takoj po prevozu v bolnico v Brežicah umrl. Najhujši od napadalec je bil Bosina, ki je naravnost divjal. Gospodar F. Cizelj, ki je branil brata, je ranjen na levem očesu, katero bo najbrž izgubil. Žena ubitega in sosedka Umekova, ki sta tudi hoteli braniti, sta lahko poškodovana na glavi in na rokah. Stirje od napadalec so se drugi dan sami javili na orožniški stanici v Dobovi, Golob pa se še skriva. Vsa bližnja in daljna okolica živi pod groznim vtisom divjaškega boja.

Nesreča pri kuhanju žganja.

Znani in ugledni posestnik, strojarji mojster Franc Babnik iz Vernca je nasproti kresniške postaje nad svojim

UGODNA PRILIKA

139 akrov farma na ravnem, polovica je poljedelstvo in kosovina, drugo gozd: 13 sob hiša, studena voda, dva hleva in vsa poslopja za pridelke; poleg hiše lep dvored. To farmo sem kupil za sina, pa noče več ostati na nji, zato jo prodam. Vse je v finem stanju. Kdor namerava farmo kupiti, naj si gotovo ogleda to, ker se na je zelo ugodna. Potrebne se samo \$1600.00, da se krije posojilo, drugo pa po dogovoru. Naslov je: John Strauss, Route 1 Russell Rd., (Mr. Fr. Dills Farm), Wilcox, Pa. (1x)

domom kahal iz sadja žganje. Ko je odtočil iz kotla vrelo vodo, ga je napadla božjast ter ga vrgla na ravnokar odličito vrelo vodo na zemljo. Opekeli si je levo stran telesa, poseben pa se levo nogo tako hudo, da je moral v ljubljansko bolnišnico.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO N A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

— Dne 1. septembra so volili v Chisholm, Minn. odglasovali, da Chisholm postane mesto, dne 8. oktobra so pa bile volitve prve mestne uprave in izvoljeni so večinoma Jugoslovani, sami mladi in tukaj rojeni fantje. Za župana je bil izvoljen rojak Rudolf Študel. — Zunaj na farmi, blizu Chisholm, Minn. je nesreča zadela družino Mestek. Mati in hči sta se vozili v avtu. Hči je sofarila in mati je držala otroka v naročju. Med vožnjo je hči izgubila kontrolo, avto se je prevrnil in mati je priletela na cesto s tako silo, da je kmalu potem umrla za poškodbami v bolnišnici. Pokojnica zapušča moža in osem otrok. Starica je bila 46 let. — Pred kratkim je tu umrla Marija Pečovnik, stara 60 let, ki zapustila tri sinove.

TRAGEDIJA MLADIH ZALUBLJENCEV

Te dni so našli v gozdu blizu Rakovnika na Češkoslovaškem truplo mladega dekleta, ki je imelo več ran na telesu in globoko rano na vratu. Truplo je bilo pokrito z moško suknjo. Oblasti so kmalu dognale, da gre za 17-letno Vlasto Marincovo iz Krupe, ki so jo še pred kratkim videli s 23-let. Frančiškom Volmutom iz Prage. Njeno truplo je bilo pokrito z Volmutovo suknjo. Kmalu je preiskava dognala, da gre za umor. Volmut je izjavil svojo ljubečo v gozd, kjer jo je zabol, pa zločin je pa skočil pod vlak in obležal na tiru mrtev. Ponoči so našli njegovo truplo, njegovo žrtev so pa našli šele v četrtlet gobarji. Zanimivo je tudi, da je bil deklečin oče pred desetimi leti zavrtno umorjen v gozdu, ko je nesel denar za izplačilo mezd rudarjem, zaposlenim v njegovem rudniku. Ta roparski umor še zdaj ni pojasnjen. Lani, ko so aretirali tolpo vlomilev in tatov, ki so umorili orožniškega stražmojstra Reindla, je bila preiskava obnovljena, pa je zopet ostala brez uspeha.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. K., Spring Canyon, Utah. Špis bomo o priliki objavili v listu. Kličej za slike bi bili predragi. (1x)

Peter Zgaga

Zakon brez ljubezni je zelo drag za ženske, za moške je pa draga ljubezen brez zakona. Najbolj nesrečna ljubezen brez zakona je pa dosti boljša kakor najšrečnejši zakon brez ljubezni.

Lastnosti, ki jih ženska res ima, je ne delajo smešne. Smešne jo delajo samo tiste lastnosti, ki bi jih rada imela. Pri ženskah ni važno to, o čemur govore, pač pa tisto, o čemur molče.

Ljubosumne ženske ne mislijo nikdar nič slabega o moških, pač pa samo o ženskah. Lepe žene in znameniti zdravniki uživajo dostikrat dober sloves, ki ga ne zaslužijo.

Nobene stvari ne ponavlja ženska tolikokrat v svojem življenju kakor svoj prvi in zadnji poljub.

Noben moški ne misli o ženski tako slabo, da bi kakšna ženska še slabše ne mislila o nji.

Marsikateri zakon je zato podoben paradizu, ker se nahaja v njem tudi kača.

Tudi najgloblji izrezek na prsih ne odkriva ženskega srca.

Jaz nisem poseben ljubitelj modernih romanov. Zdi se mi, da pisatelji, ki jih pišejo, ne mislijo dosti, menda zato, ker so moderni. Večkrat se zaletijo, da je grdo.

Nedolgo sem čital v "modernem" romanu sledeči odstavek:

— Potem se je obrnil kapitan proti Spitzbergom in prodrl dalje do Severnega morja. Toda tam so mu postala tla pod nogami prevroča...

Bilo je v nedeljo dopoldne. Domača gospodinja in njena prijateljica sta sedeli v kuhinji. Naenkrat se zasliši iz spalnice strašno preklinjanje. Prijateljica je nekaj časa poslušala, nato je pa zatisnila ušesa.

— Kriz božji! — je rekla — kaj se je zgodilo?

— Oh — jo je potolažila gospodinja — nikar se ne ustraši. To je moj dedec. V cerkev je namenjen, pa menda že spet ne more najti mašnih bukvic, zato pa preklinja...

Nekemu pisatelju so očitali, da preveč piše in da potentakem ne more biti vse dobro, kar napiše.

— Na Boga pomislite — jim je rekel. — Na Boga pomislite, koliko je ustvaril in koliko slabega je ustvaril poleg dobrega. Navzlic temu ga pa vsa ljudstva časte...

Zagovornik se je odkašljaj in pričel govoriti: — Gospodje porotniki, prosim vas, sodite miho obtožena. Svoje dejanje je storil v pijanosti. Svoj vendar sami prav dobro veste in vam je iz lastne skušnje znano, da pijanec ne ve, kaj dela.

— To je pa res čudno — je modroval rojak — moje žene

ne razumem, še bolj zagopeno se mi pa zdi njeno spanje. Otroka imava, šest mesecev starega otroka. Ko otrok ponoči kriči, ga moram ure in ure nositi gori in doli po sobi, ga tolažiti in mu prepričati, predno zaspi. Vsi sosede se zbude od tega strašnega šumdra, moja žena pa sladko spi kot ubita. Če se pa semintja primeri, od pridem proti jutru domov, me natančno in razločno sliši, ko stopam po prstih v samih nogavcih po veži. Ko vrata neslišno odprem, pa že sedi popolnoma predramljena na postelji in začne peti litanije, ki jih ni ne konca ne kraja.

STRAH PRED RDEČO NEVARNOSTJO

Pred kratkim je dospel iz Costa Rice v newyorško pristanišče parnik United Fruit Company.

Na parniku ni bilo niti unče tovora. Običajno prevajajo parniki te družbe banane, in ker ni bilo na parniku nič tega sadeža, se je pojavila domeva, da je stavka običajcev banan v Costa Ricu dospela na kritično točko.

Ta domeva je bila pravilna. Navzlic temu se bo pa to marsikomu čudno zdelo, ker je pred dobrim mesecem poročalo časopisje, da so stavkujoči delavci na tamkajšnjih plantažah zmagali ter prodrli s svojimi zahtevami, ki so se glasile: krajši delovni čas, višje plače ter priznanje strokovne organizacije.

Štrajk je bil precej dolgotrajen ter v zvezi z resnimi nemiri.

Slednjič je vlada posegla vmes ter posredovala med stavkarji in neodvisnimi plantažniki.

Vladno posredovanje je bilo takorekoč izsiljeno, ker so se stavkarjem nameravali pridružiti tudi železniški uslužbenci in pristaniški delavci.

V zadnjem času je pa vlada republike Costa Rice izpremenila svoje stališče.

United Fruit Company jo je dobila na svojo stran in loptnila po delaveih.

Družba je enostavno preklicala vse ugodnosti, ki jih je malo prej priznala svojim uslužbenecem.

Tega seveda ni storila z izgovorom, da jim ne more več plačati, saj je vendar napravila v prvih devetih mesecih tekočega leta deset milijonov dolarjev čistega dobička.

Njen izgovor, ki je dandanes pri kapitalistih tako običajen, se glasi: — Štrajkarje podpirajo komunisti!

Newyorški tednik "New Republic" dostavlja k temu:

— Tudi v tako majhni državi kot je Costa Rica je strah pred "rdečo nevarnostjo" napotil vlado, da je s terorističnimi sredstvi zatrla poskuse delavcev, da si izboljšajo svoj položaj. Komunistična stranka naj bo uničena za vsako ceno. To zahteva United Fruit Company, in vlada bo kot njena ponižna dekla ugodila tej zahtevi.

Gad v hlačnici.

Neki gobar iz mesteca Eyba na Nemškem je doživel grdo presenečenje: Zaspal je ob robu gozda, ko ga je mahoma zbudil občutek, da mu je nekaj zlezlo v hlačnico. V naslednjem trenutku se mu je nekaj mrzlega in gladkega ovilo okrog kolena. V dveh, treh sekundah je bil mož pokonci, si

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

Table with exchange rates for Yugoslavia and Italy. Columns include currency type (Din, Lir), amount, and rate. Includes a note: 'KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI'.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. AVERČENKO:

PURAN

Zena je pogledala v sobo k svojemu možu in rekla: — Vasilih Nikolajevič, nečak je prišel. — Kaj boče? — Prišel je častitat. — Naj ga vrag vzame! — Pa rojak je sirota. Pojdi in mu kaj daruj! — Ali ne moreš tega ti opraviti? — Jaz ne morem biti povsod: — zdaj tu, zdaj tam, a v kuhinji pečem purana. — Hm, — kaj je napraviti? — Samo enega purana imamo, a ti si za danes povabil goste. Z enim puranom ne moreš zadovoljiti toliko ljudi. — Hm, — zelo neugodna stvar! A kje je ta Stepo? — Stepo? V predsobi čaka. — Naj pride, da ga odpravim prej, nego pridejo gostje. — V sobo stopi nečak Stepo. — Visok mladenič s širokimi usti, velikih oči in stisnjenih prsi. Roke so mu štrlele četrmetra iz rokavov, a hlače so izgubile že zlavna svojo formo. Skratka. Stepo ni bilo Adonis. — Dober dan, Stepo! — ga pozdravi stric. — Kako je? — Hvala... Da... Hm, kaj sem že hotel reči! Da, Stepo, bi mi mogel danes preskrbeti purana? — Danes? — Da, danes. — Kje naj danes dobim purana? Danes je vendar praznik in vse zaprto. — Hm... zaprto... Veš, Stepo, za danes in jutri sem povabil goste, imamo pa samo enega purana. Položaj je zelo neugoden. — Ko pridejo gostje, recite, da ste bolni. — Videli so me že danes na cesti. — Recite, da je kuharica sežgala purana. — Kaj potem, ako gre kdo v kuhinjo, a? Videl bi, da je puran cel, samo, da ga ne sme jesti. — E, stric, eden od gostov bi moral reči, da je sit in škoda se purana rezati. — Stric se nervozno vgrizne v ustnice in pravi: — Stepo, moraš, ostati pri obedu! Ti moraš dvigniti svoj glas proti rezanju purana! — Stric, gostje bodo nejevoljni. — Kaj to tebi mar? Morda še kdo poreče: — To je originalen človek! Jaz bom sicer navidezno ugovarjal, ali ti moraš ostati pri svoji zahtevi! Stepo, zakaj stojiš? Sedi! — Stric, — prične Stepo in gleda na svoje raztrgane čevlje, — nove čevlje bi rabil. — Vse dobiš, Stepo. Kupim ti najmodernejše čevlje. Glavno je, da se stvar s puranom dobro konča. — Striček, na mene se lahko zaneseš! — Ko so gostje sedeli okoli mize, vstane striček ter se obrne proti Stepi: — Gospoda, to je moj nečak, originalen gost! Stepo Fjodorovič, sedite prosim! — Morda čašico pristnega brinjevka? — Stepo se nasmehne in izpije na dušek. — Poznam nekega uglednega generala, ki pije žganje kar iz steklenice... — Ali ni to oni general, ki ti je krstni boter? — Ne, to je neki drugi... Ko sem bil pred nedavnim časom v Evropi, sem videl zeto malo generalov...

— V inozemstvu ste bili? — O, jaz potujem vsako leto v inozemstvo. Grem rad v opero... Sploh rad živim... — govori Stepo in energično vgrizne kruh, namazan s kavijarom. — Da, gospoda človek mora biti umetnik v življenju. — Fjodorovič, jejte! Ali hočete pašteto k juhi? — Angleži sploh ne jedo juhe... Da, v Angliji... Tako je imel Stepo kmalu prvo in največjo besedo. Pravil je najneverjetnejše doživljanje. Ravno je pričel pripovedovati o nekem mednarodnem akrobatu, ki je pa živel samo v njegovi domišljiji, ko se odpro vrata in Daša, služkinja, vstopi s krasno pečenim puranom... Vsi so vpriji svoje poglede v dišečo pečenko. — No, in sedaj še puran? To je strašno! Človek bi kar ponorel. Gospoda, mi smo že tako preveč jedli, zato mislim, da sploh nima zmisla, da bi se sedaj rezal še puran. Gostje so zavihali nosove. — Tako tudi jaz mislim, — pravi Stepo. — Odnosite, prosim vas, purana ven! Striček začne nato nekaj ugovarjati: — Škoda! Ali, ako gospoda ne mara več jesti, odnesite, Daša, purana zopet v kuhinjo! Čudno, da nimate več teka! Tako lepa in slastna pečenko, a poleg tega še poljujena s kostanjmi! — S kostanji! — zavpije Stepo. — Oho, ako je pa tako, e, to je zopet nekaj čisto drugega... potem ga pa moramo pokusiti!

V rokah gospodarjevih zadržti nož. Preostalo mu je še edino upanje, da bo Stepo žilnil: — E, to je bila šala, kar odnesite purana nazaj v kuhinjo! — Ali Stepa pravi: — Striček, odrežite meni ta komad! — Prosim, — mu odgovori striček z drhtečim glasom. — Ko se že reže puran, ali bi smela prositi tudi jaz za mali komadič? — zaprosi Stepa na soseda, mala črnolaska, s posmehom na ustih. — In meni, in meni! — se zaporedoma pričeli prositi gostje. Za pet minut je zginil puran... — In nato vstane striček, pogleda Stepo in reče: — Ah, čisto sem pozabil povedati. Stepo, malo prej je zvonil general in želi govoriti s teboj. Izvoli, pokažem ti, kje je telefon. Stepo vstane in gre za stričkom kakor obsojenec pod vesala: ko dospeta v stričkov kabinet, ga nahruli: — Ti, lopov! Obljubil si mi, da boš poskrbel, da bo ostal puran cel in koza vseeno sita, ali prvi si ga hotel imeti ti! Kaj je to? Vse ribe si pojedel skoraj sam in koliko še drugega... Mislim, da si sit, ali vseeno sem ti nalagal na krožnik najlepše komade. Ti, lopov! Kaj to pomeni? Stepo mu pomizno odvrne: — Striček, zakaj mi prej nisi povedal, da je puran poljujen s kostanjem, kajti jaz strastno rad jem kostanje, a purana s kostanji pa sploh še nikdar ni-

sem jedel. Kostanj me je zapeljal! — Marš ven! Ne maram te videti več! — vpije striček in mu prisoli zausnico ter ga vrže skozi vrata. — Striček, in moji čevlji? — prosiče zajeca Stepo. — Tu imaš čevlje! — in ravno ga je še vjela njegova noga tam, kjer se hrbet ne imenuje več hrbet. Za njim so še svirali obhodno koronico: klo-buk, sukinja, palica... Tako je Stepo radi kostanja zgubil stričkovo milost kakor tudi objubljene čevlje za vedno.

VORONOV ŠE NI OPEŠAL

Zlobni jeziki so začeli obrekovati znanega pomlajevaleca prof. Voronova, češ, da se je kot 60 letni samec poročil z mlado lepoticco, da bi kronal svojo pomlajevalno prakso in teorijo, toda na pomoč so mu morali priskočiti njegovi učenci, ki naj bi ga bili pomladili. Zato se je baje vozil neprestano iz Solnograda na Dunaj in nazaj. Inozemski listi so pričevali tudi slike, ki naj bi prikazale Voronova v smešni luči kot izmozganega in onemo-glega starca, potrebnega pomladitve. Vse zlobne vesti so pa zdaj ovržene iz najzanesljivejšega vira, ki pravi, da je Voronov fizično in duševno povsem svež in da hoče še bolj poglobiti svoje strokovne študije. V kratkem odpotuje s svojo ženo v Indijo, kjer namerava urediti veliko opičjo farmo, da bi imel po povratku v Evropo na razpolago dovolj opičjih žlez za pomlajevanje starih ljudi. Starec in starke torej lahko mirno zro v bodočnost, kajti šimpanžev bo kmalu toliko, da se bo lahko dal pomladiti vsak, kdor ima dovolj denarja. Pomlajevanje je namreč precej drago.

IZ KRALJSTVA NAJMANJŠIH RASTLIN IN ŽIVALI

Vsak misli, da dobro ve, kaj je rastlina in kaj žival, a če vržemo skozi mikroskop svoj pogled v kraljestvo najmanjšega, bomo kmalu občutili, kako negotove so tu vse opredelitve. Rastline si zamišljamo kot nekaj, kar je negibno prirasičeno k svojim tlom. Če pa opazimo v kaplji vode biskvitu podobno stvarico, ki je napolnjena z rjavkastimi ploščicami in svetlimi kroglicami, bi jo najrajši proglasil za kristal — če bi se ta stvarica sunkovito ne gibala v kaplji naprej in nazaj. A vendar ni žival, ker ne najdemo na njej ust in želodeca, čutil in premikalnih organov, kakršnih smo navajeni v zvezi s pojmom živali. Znanstveniki jo smatrajo tudi za rastlino, in sicer za kremenasto algo iz rodu "navicula". Še v delih iz leta 1836, pa jo najdemo zabeleženo med živalmi. Še težja nam bo sodba v primeru nekega drugega mikroskopskega jajčastega bitja, ki plove lazurno modro z zelenkastim lesketom isto tako skozi kapljo vode. Plove v pravem pomenu besede, kajti iz nekakšnega žrela, ki ga bomo smatrali na pravi pogled povsem za živalsko žrelo, mu molita 2 neskončno tenki nitki, s katerima vesla z vrtničastimi gibi. Ker opazimo v notranjosti bitja še vsakovrstne druge svetle organe, bomo pač menili, da je žival, toda strokovnjak jo je že davno proglasil za rastlino. Že s tema dvema izkušnjama smo spoznali, zakaj so učenijski vešah v takšni zadregi, če jih vprašamo, naj povedo značilnosti rastlin in živali v svetu njunajšega. O listih in korjeninah ni govora, rastlin-

ALI STE ZAVAROVANI? ZA SLUČAJ BOLEZNI, NEZGODE ALI SMRTI? AKO SE NISTE, TEDAJ VAM PRIPOROČAMO JUGOSLOVANSKO KATOLIŠKO JEDNOTO V AMERIKI. kot najboljšo jugoslovansko bratsko zavarovalnico, ki plačuje NAJBOLJ LIBERALNE PODPORE SVOJIM ČLANOM. Ima svoje podružnice skoro v vsaki slovenski naselbini v Ameriki. Posluje v 17. državah ameriške Unije. Premoženje nad \$1,500,000.00. — Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 odraslih oseb. Vprašajte za pojasnila našega lokalnega tajnika ali pišite na: — GLAVNI UPRAD J. S. K. J., ELY, MINNESOTA

sko zelenilo so izgubile že glivice in marsikateri paraziti med višjimi rastlinami, stalnost, negibnost, kakor smo videli v teh dveh primerih, ni noben siguren znak. Ostane še dejstvo, da se rastline preživljajo po kemični poti z asimilacijo plinaste in tekoče hrane. Toda med najmanjšimi bitji bo tudi takšna, ki prekujejo tudi ta stavek. Vzemimo n. pr. tako zvano evoleno, malenkostno reč, ki živi v mlakah, jarkih, v umazani vodi. Je tako majhna, da je gre 400 na glavo bučke. Spada med rastlinice, ki se gibljejo s pomočjo veslajočih dlačic, ki ji molijo iz pravčatega žrela. Zaradi njene ribici podobne oblike in rubinasto rdeče pike, ki je videti kakor oko, bi jo proglasil za žival, toda neka vrsta evglene razkraja nedvomno s pomočjo rastlinskega zelenila pline v svetlobi in pripravlja v svoji notranjosti iz njih zrca škroba. Vrhu tega živi lahko kakor gliva, ki vesava iz gnijočih snovi s površino svojega telesa, svojo hrano. So pa tudi brezbarvne evglene, ki se od zelenih razlikujejo zaradi pomanjkanja rastlinskega zelenila in škroba. Takšne brezbarvne evglene druga mikroskopska bitjeca enostavno požirajo — kakor da bi bile roparske živalice. Z vrtečimi se nitkami spravijo plen v žrelo in v notranjosti svojega telesa, ki nčinkuje kakor želodec, plen razkrojijo in prebavijo. Ali je to še rastlina? Ni to že rastlina, ki se je razvila v žival?

kakršne so spužve, ki so trdno prirasičene na svojo podlago in nimajo nobenega živčnega sistema, zaradi česar so jih dolgo smatrali za rastline. Tudi veliko število mikroskopskih bitij, ki jih pristejajo k živalim, se ne razlikuje prav nič od rastline, zlasti ne od najnižjih. Omenjamo na pr., da so spiriheto palido, povzročiteljeo sifilide, ki jo štejejo danes za živalice. Še pred kratkim pristejvali med rastlinami in živalmi v kraljestvu najnižjega precej odveč. Tu med obema kraljestvoma v resnici ni nobenih razlik.

ODKOD ČASNIKARSKA RACA?

Po starih holandskih spisih je proslula časnikarska rasa mornarskega izvora. Holandski mornarji, ki so se vrnili v 16. stoletju z neke ekspedicije domov, so pripovedovali, da so videli blizu Groelandije raco, ki se ni izvalila iz jajca, temveč kot črv iz školjke na kosu plavajočega lesa. Ta črv se je potem polagoma razvil v raco. Raziskovalec Groelandije Egede je to fantastično pripoved vzel za golo resnico in je zelo učeno govoril o njej. Nekaj pozneje je Sebastian Muencier v svoji "Kozmografiji" poročal, da sedi groenlandska rasa v podobni majhnega ploda na nekem drevesu ob morskem bregu. Plod pade v morje, se odpre in iz njega zleze majhna raca. Ljudje so postajali čedalje bolj skeptični do takšnih teorij učnih glav in so z izrazom "raca" začeli označevati vse, kar se upira zdravemu človeškemu razumu.

NAJVEČJI MOST NA SVETU

bo vezal San Francisco in Oakland v Californiji. Most bo visel na žicah, ki so pritrjene na dva orjaška kablja.

V tem seznamu : : : Poučnih Knjig boste našli knjigo, ki bo vas zanimala

- Angleško slovensko berilo \$2.—
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.—
Angeljska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši 10
Boj nalezljivim boleznim 75
Cerkiško jezero 1.20
Domači vrt 1.20
Govedoreja 1.50
Hitri računar 75
Gospodinjstvo 1.20
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 1.50
2. zvezek, 1—2 snopič 1.80
Kletarstvo (Skaličy) 2.—
Kratka srbska gramatika 30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 30
Kako se postane državljani Z. D. in naj-novejši naseljeniški zakoni v angl. jeziku 35
Knjiga o dostojnem vedenju 50
Kubična Računica 75
Liberalizem 50
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75
Mladeničem, 1. zvezek 50
2. zvezek 50
(Oba skupaj samo 90 centov)
Mlekarstvo 1.—
Nemško - angleški tolmač 1.40
Nasveti za hišo in dom 1.—
Najboljša slov. Kuharica, 668 str. (Kalinšek), lepo vez. 5.—
Največji spisovnik ljubavnih in drugih pisem 75

- Ojačen beton 50
Obrtno knjigovodstvo 2.50
Praktični računar 75
Perotinarstvo, broširano 1.50
Pravila za oliko 65
Psihične motnje na alkoholski podlagi 75
Prehodniki in idejni utemeljitelji ruskega idealizma 1.50
Radio, osnovni pojmi iz radio tehnike, vezano 2.— broširano 1.75
Ročni slov. nemški slovar 90
Slovenska narodna mladina, (obsega 452 strani) 1.50
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano 3.—
Sadno vino 40
Sadje v gospodinjstvu 75
Učna knjiga in berilo laškega jezika . . 60
Učna knjiga in berilo italijanskega jezika 1.—
Učbenik angleškega jezika: trdo vez 1.50 broširano 1.25
Uvod v filozofijo (Veber) 1.50
Veliki slovenski spisovnik: Zbirke pisem, listin in vlog za zasebnike in trgovce 1.25
Veliki vsevedež 80
Zbirka domačih zdravil 60
Zdravilna zelišča 40
Zgodovina umetnosti pri Slovincih, Hrvatih in Srbih 1.90
Zdravje mladine 1.25
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 ZVEZKA 1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. (Melik) II. zvezek 80

Te in mnogo drugih knjig, lahko dobite pri KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 West 18th Street New York, N. Y.

IZGNANCI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

60

36. poglavje.

"Markij Salvoni" ni ničesar slutil, kako božično prese-
nečenje ga je čakalo, ko je na božični večer prišel v hišo rav-
natelja Herderja.

Veselega obraza, lepo počesan in s evetlico v gumbnici je
prišel v hišo. Herderjeva družina ga je zopet pričakovala v
veliki sprejemni dvorani.

Ko zagleda Bozota in Dimitrija, se njegove oči jezno za-
iskrijo. Teh gospodov, v katerih je slutil za sebe največjo ne-
varnost, ta večer ni pričakoval. Zato ju je pozdravil samo s
hladnim priklonom. Tudi Daniela se je morala zadovoljiti s
sličnim pozdravom. medtem ko je "markij" Herderjeve ob-
sopal v visoko leteci besedami.

Ko poda roko gospodarju, mu Herder svoje ne pōda.
— Za trenutek, gospod markij, predno se prične božična
zabava, imam še z vami poravnati nek majhen račun. Prosim,
da mi takoj vrnete, kolikor vam je še ostalo denarja.

Markij ga začudeno pogleda.
— O — to je menda vaša šala, gospod ravnatelj.

— Seveda — popolnoma majhna šala, toda s prekleto
resnim povodom. Prosim, takoj mi izročite, kar vam je še
ostalo od mojih petdesetih tisočakov, ker ste jih z napačnimi
podatki izvalili od mene. Kar ste mi pustili za poročstvo, se
je izkazalo, da je last ne druge osebe.

"Markij" pa še ni opustil svojega nastopa. Kot bliski
so švigali njegovi pogledi po navzočih. Toda ima se v popol-
ni oblasti in se ponosno postavi pred ravnatelja:

— Kako govorjenje je to, gospod ravnatelj? Kako naj
to razumem? Zelo sem užaljen — zelo. Markij Salvoni si kaj
takega ne dopusti.

— Markij Salvoni ne! Toda vi niste markij Salboni, tem-
več prav navadni slepar. Torej prosim — denar!

"Markij" pa še vedno obdrži svojo samozavest. Užaljen
skomigne z rameni.

— Z druhaljo se človek ne sme mešati! Tega govorjenja
s takim možem, kot sem jaz, ne razumem. Seveda pa vam
dam denar nazaj, kolikor ga še imam. Preostanek bom naka-
zal po banki. Denar je tukaj v moji denarnici — šteje denar,
medtem pa sprotne potisne nekaj tisočakov in drugi predelek
denarnice, — dvajset, — trideset — trinideset tisoč. Torej
vam dolgujem še sedemnajst tisočakov. Prosil pa bi, da mi
vrnete, kar sem vam zastavil, ker je dedščina moje družine.
Kakor hitro imam denar, vam ga vrnem.

Ravnatelj vzame denar.
— Dedščina! — ga oponaša Herder. — Do te dedščine ste
moral priti na zelo čuden način. V Nici vam je to priletelo
najbrže slučajno v roko, ko je bilo ukradeni nek ruski dami.
Nehajte lagati in priznajte, da ste to skrinjico v rdečem kov-
čegu izmaknili iz odprte sobe, medtem ko je bila lastnica one-
sveščena in je bila njena družabnica z njo zaposlena. Ta dru-
žabnica je namreč tukaj navzoča — to je gospodična Daniela
Falkner, katero gotovo poznate.

Tedaj pa "markija" zapusti samozavest in s kletvico na
ustnicah se obrne proti vratom. Toda vrata so se že prej tiho
odprla in policijski komisar in dva policista se tiho postavi-
jo na prag.

"Markij" za trenutek obstane, nato pa se nagle obrne
proti oknu.

— Stoj — ali pa streljam! — zakličje komisar — "Mar-
kij" obstane in se žalostno ozira okrog.

Komisar stopi predenj in zahteva od njega izkazila.
Natakar Giuseppe Salvatore se spoznal, da je zaigral
svojo vlogo kot markij Salvoni. Njegove ponarejene listine
so pač mogle prevarati navadnega človeka, ne pa izvežbanih
oči postavne.

Poleg tega pa so se v njegovi listinici, katero je komisar
preiskal, nahajale prave listine in pet tisočakov, katere je
malo prej spretno skril. Komisar smeje izročiti denar Herder-
ju. Nata pa bere glasno:

"Goussippe Salvatore, cameriere".
Bozo se glasno zasmije.

Ravnatelj šine kri v lice — bilo ga je sram.
Predno se Giuseppe Salvatore zave, je bil aretiran in
odpeljan.

Ravnatelj Herder jezno gleda za njim.
— Tak lopov! Sedaj je konečno zopet čist zrak in more-
mo v miru obhajati božični večer.

In bila je v resnici lepa božična zabava, ki je dosegla
svoj višek, ko ravnatelj Herder pelje svojo hčer k mizi, kjer
so bila božična darila.

— Kati, tukaj moreš najti vse, kar sem mogel brati v
tvojih željah. Ker sem si vtepel v glavo, da moraš biti zaro-
čena in me je "markij" ali cameriere, kar še vedno lepše zve-
ni kot natak, tako grdo razočaral, sem takaj izdelal nove
načrte. Vem že za drugega ženina, draga moja Kati, in tukaj
me nič ne more zadržati, da ne bi izpeljal svoje volje — ji
reče.

Kati prebledi. Zelo se prestraši. Komaj je bilo eno stra-
šilo iz hiše, se je oče zopet zaletel za njo v drugi naročni na-
črt. Ni vedela, da je Bozo očetu že vse povedal.

— Dragi oče — pusti za noč to stvar, — ga prosí ne-
mirna.

Oče pa odločno zmaje z glavo.

— Ne, ne, sedaj sem si ubil v glavo, da se moraš nočjo,
na božični večer, zaročiti in imam že ženina tukaj.

Kati ga z velikimi očmi pogleda.

— Kakšnega ženina, oče?

— No, takega, da boš z njim zadovoljna in bolj zadovolj-
na kot pa z laži-markijem. Danes pa pogrešam bistroumnost
pri svoji hčeri. Saj vendar ni tukaj tako velika izbira gosno-
dov, ki so sposobni za ženitev. Kneza Smolenskega izločim,
ker je že zaročen — kdo tedaj še ostane?

Kati se zgane in pogleda Bozota in njene oči se vpro v
njegov žareči obraz. In tedaj steče k njemu v njegove raz-
pete roke.

Mati si skrivaj briše solze in njen soprog prime njeno
roko.

Kati pa se izvije iz Bozotovih rok in steče k očetu, re-
koč:

— Oče, moj ljubi oče, dobri oče, prav iz srea se ti zahva-
lim za ta božični dar.

In iskreno ga poljubi.

Oče pa jo potisne k materi.

— Najprej vprašaj mater, ako je zadovoljna s tvojo iz-
biro.

Mati hčer strastno privije na svoje prsi.

— Bodi srečna, moja Kati — in osreči ga.

Nato pa poda tudi Bozotu roko in Bozo jo pritiska na
svoje ustnice ter pravi:

— Naj bom vaš sin, ljuba mati.

Drugače tako priprosta žena prime njegovo glavo z obe-
ma rokama, ga poljubi na čelo in reče ginjena:

— Moj ljubi sin — osreči mojo Kati, potem te bom lju-
bila kot svojega lastnega otroka.

(Dalje prihodnjih.)

Razne vesti.

STEKLOPIHAČ — VLOMICIL

Te dni so prišli na Dunaju
21-letnega steklopihača Johan-
na Teichtmanna. Aretacija je
bila zelo dramatična. Teicht-
man, ki je šel pred kratkim
okradel nekega trgovca v Kuf-
steinu, se je pojavil v avstrijski
prestonici, kjer je najel
hotelsko sobo pod izmišljenim
imenom trgovca Passta.

Tam ga je opazil neki detek-
tiv, ki je malo prej videl nje-
govo sliko v policijskem žur-
nalu. Ta slika ga je opozorila,
da ima pred seboj zločinca, ki
ga že dolgo išče policija. De-
ktiv je vzel s seboj nekega
tovariša in šla sta skupaj v ho-
tel ter potrkala na vrata J.
Teichtmannove sobe. Odgovo-
ra ni bilo. Ker je bilo vse mir-
no, sta detektiva odprla okno
sobe, ki je gledalo na hodnik,
in stopila v izbo dozlednega
Passta. Tam se jima je odprl
nentavaden prizor. Sredi sobe
je zijala kakšnih 80 cm široka
luknja. Eden izmed detektivov
je zahteval, naj se vlomilec ta-
koj javi, v nasprotnem prime-
ru je grozil, da bo streljal.
Teichtmann se je prestrašil
dveh strelav, ki jih je detektiv
oddal, da bi prestrašil vlomilca
in je s tem dosegel, da se je
steklopihač dvignil do stropa,
od koder sta ga detektiva po-
tegnila kvišku.

Kaj je mož delal spodaj?
Pod sobo, v kateri se je nastanil,
je trgovina z moško konfe-
keicijo. Teichtmann je to do-
bro vedel in je najel sobo v ho-
tel samo zato, da bmo lažje o-
kradel trgovino. Posrečilo se
mu je, da je med vlomom stla-
čil v hlačnice svojih hlači šti-
risto kravat, pripravil pa je tu-
di kakšnih petdeset kosov blaga
za moške obleke, ki je že
čakalo, da ga odnese.

Na policiji so spoznali v J.
Teichtmannu starega znaunca,
ki je posebno spreten v pre-
oblačenju. Že večkrat je prišel

steklopihač v kakšen hotel pri-
nesel pa je vselej s seboj več
kovčegov. Naknadno se je iz-
kazalo, da so bili prazni, toda
vlomilec je znal to spretno pri-
kriti. Obtežil jih je s kame-
njem, da niso zbuljali pozorno-
sti pri odhodu. ko je navadno
odnašal polno plena. Nekeč je
na ta način nakradel za 30,000
šilingov kožuhovine ter izgi-
nil drugače maskiran kakor je
prišel v hotel.

Steklopihača so pridržali v
zaporu, ovadbo pa so poslali
sodišču, ki bo svojega starega
gosta kmalu zopet sprejelo v
sodne zapore.

STRATOSFERNI POLETI

BREZ POMENA?

Baje se pripravlja na polet
v stratosfero celo Piccardova
žena, ki je dovolj pogumna, da
se hoče dvigniti s svojim možem
in zračne višave. Poleti v
stratosfero so stari šele tri le-
ta. Pri njih ne gre za višinski
rekord, temveč za znanstvena
dognanja, ki bi lahko imela
praktično vrednost. Najboljši
sovražnik letala je vreme. Le-
tali se mu hočejo izogniti s
tem, da bi letali nad oblaki, oči-
nosno tako visoko, da bi jim ne-
vihle ne moge do živega. S
proučevanjem vremenskih raz-
mer v stratosferi gre roko v roki
tudi proučevanje kozmičnih
žarkov. Pred 20 leti ljudje še
ničesar niso vedeli o teh žarkih.
Še nihče jih ni videl in žarki
sami nimajo nobenega opazo-
valnega vpliva na navadnog
gnoto. Prodirajo skozi gnoto,
kakor prodirajo svetlobni va-
lovi skozi steklo. Kar se tiče
njihove nevidnosti, jih lahko
primerjamo z radiovalovi. Pre-
stor je lahko poln radiovalov,
toda človek bi tega ne vedel, če
bi ne imel sprejemnega aparata,
ki valove prestreže in jih

Poziv!

Izdajanje lista je v svezi

s velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jib počakamo, saso

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na

ročnino točne

Uprava "G N

izpremeni v njegovem ušesu v
zvok.

Če najdejo fiziki boljše po-
jasnilo bistva kozmičnih žar-
kov, bodo morda biologi in fi-
ziologi mogli ugotoviti tudi
vpliv teh prodornih žarkov na
življenje človeka, živali in rast-
line. O drugih vrstah izžareva-
nja je že več ali manj točno
znano, da imajo na vsak živ or-
ganizem velik vpliv in zato ni
nobenega poudarka za domnevo,
da bi bili kozmični žarki v tem
pogledu izjema. Proti nadam,
ki jih stavlja človeštvo v strato-
sferne polete, pa izraža slavi-
ni konstruktor letal Igor Si-
korski mnenje, da s trgovskega
stališča poleti v stratosfero ni-
koli ne bodo praktični. Sikor-
ski je prepričan, da se bo letal-
stvo v bodoče omejilo samo na
vojaške svrhe in hiter prevoz
pošte. Stratosferna letala bi
bila pa tako draga, da bi s tri-
gowskega stališča sploh ne pri-
šla v poštev.

MAŠČEVANJE NAD LEVI

Huda suša je okrog jezera
Tanganjike v Afriki povzročila,
da so levi začeli na veliko
napadati človeške naselja. Sa-
mo v okolici Mifzindanija so
žejne in lačne zveri v zadnjih
tednih razžgale 30 zamorcev.
Nato so domačini sklenili maš-
čevanje. Večinoma samo s
kopji oboroženi so se odpravi-
li na lov. Po večernevem, ne-
varnem zasledovanju jim je u-
spelo obkrožiti čredo več nego
dvajset levov in jih spraviti v
past. Takoj so to obgradili z
visoko leseno ograjo in pod
divjimi bojnimi plesi so začeli
živati počasi ubijati. Večina
zveri je postala žrtev kopij in
lačnih soujtnikov. Preostale
so zamoreci počasi umorili z
gladovanjem.

MODERNI AHASVER

V Southampton je prispel te
dne svojega 15. potovanja o-
krog sveta 76letni, toda še po-
polnoma čili mister Brittle-
bank. Sprejela ga je navduše-
na množica.

V mladih letih je Brittle-
bank odšel v Ameriko, kjer si
je v kratkem času pridobil ogromno
imetje. L. 1911. se je
odločil opustiti posle in uživati
življenje. Pod tem užitvanjem
si je predstavljaj potovanje.
In v tem je temeljit, kajti raz-
zen Sibirije in Islanda, je do
danes obiskal že vse dežele na
svetu, in sicer ne samo s par-
nikom, temveč v njihovi notran-
josti večinoma peš. Prtljaga
mu je pri tem prastar kovčeg
in listnica. Razen angleščine
ne zna drugega jezika. Na do-
sedanjih potovanjih je preho-
dil in prevozil 3 milijone kilo-
metrov. Čudevito je pri tem,
da ga na vsaki morski vožnji
ob najmanjših valovih občutek
slabost. Navzlic temu se oče
odločiti, da bi ostavil potova-
nja po morju.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, RE-
ZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-
TCVANJE

- 16. novembra: Stetendam v Boulogne sur Mer Berengaria v Cherbourg
- 17. novembra: Champain v Havre
- 21. novembra: Washington v Havre Albert Ballin v alimburo
- 23. novembra: Majestic v Cherbourg Conte di Savoia v Genoa
- 24. novembra: Paris v Havre
- 29. novembra: St. Louis, M. S. v Hamburg
- 30. novembra: Olympic v C Evropa v Bremen
- 1. decembra: Lafayette v Havre Rex v Genoa
- 4. decembra: Manhattan v Havre
- 7. decembra: Saturnia v Trst Hamburg v Hamburg Berengaria v Cherbourg
- 1. decembra: Champain v Havre
- 11. decembra: Gen. von Steuben v Hamburg
- 12. decembra: New York v Hamburg
- 14. decembra: Majestic v Cherbourg Washington v Havre Conte di Savoia v Genoa
- 15. decembra: Paris v Havre Bremen v Bremen
- 19. decembra: Albert Ballin v Hamburg
- 21. decembra: Olympic v Cherbourg
- 26. decembra: Deutschland v Hamburg
- 30. decembra: Ile de France v Havre
- 14. novembra: New York, M. C. v Hamburg

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je p... tokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA
VSAK DOM

CENA S POŠTINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA
"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,
GA DOBE ZA — **\$1.75**

"GLAS NARODA"

BOŽIČNI IZLETI

v Jugoslavijo:

POD OSEBNIM VODSTVOM

MAJESTIC v Cherbourg, odpluje 14. DEC.
Pod vodstvom Mr. Ekerovich-a.

BREMEN v Bremen, odpluje 15. DEC.
Pod vodstvom Mr. Wohlmuth-a.

PARIS v Havre, odpluje 15. DEC. — —

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj prigla-
si in če je gotov, naj pošlje nekaj are, da mu preskrbimo naj-
boljši prostor na enemu izmed teh parnikov. Mi bomo takoj
preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo
vaakdo zadovoljen. Dolgoletne skušnje in priporočila onih, ki
so se posluževali našega posredovanja, so najboljšje jamstvo vaa-
kemu. Priglasite se takoj za navočila na:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 West 18th Street New York, N. Y.